

Classificació personal del cinema

Jorge Martí

Després de consultar una part important de la voluminosa bibliografia existent, i de comparar les dades obtingudes amb la nostra experiència personal al respecte, hem pogut establir, encara que de manera provisional i aproximada, la següent classificació de les pel·lícules que qualsevol aficionat pot haver vist al llarg de la seva vida:

1. Pel·lícules efímeres, com efímer és tot el que l'home sigui capaç de crear.
2. Pel·lícules que ordenen el caos, capaces de reunir un món sencer en elles mateixes, d'inventar un llenguatge coherent, de posar-li la música adequada a cada cosa, "palabras que contra el bárbaro pudimos levantar" ¹.
3. Pel·lícules que responen al nom d'Helena... Troia es perd sovint per elles.
4. Pel·lícules que són de caràcter vampíric, pel·lícules expertes en l'art minuciós d'atrapar-nos amb molta delicadesa en la seva teranyina invisible. Pel·lícules que ens duen imperceptiblement a l'abisme. (Hi ha un risc evident si ens miren als ulls: ens podrien convertir en estúpides estàtues de sal).

5. Pel·lícules-tortura, disposades a comprovar per elles mateixes la nostra resistència personal al dolor.
6. Pel·lícules que són estupendes amants. Hom estaria disposat a deixar-se matar per elles.
7. Pel·lícules que tallen com finíssims punyals, magnífics films que ens podrien deixar la vida marcada.
8. Pel·lícules-Venècia, decadents, podrides d'hermosura.
9. Pel·lícules que recorden les millors grabacions de Charlie Parker.
10. Pel·lícules John Ford i pel·lícules Renoir. Algunes es diuen també Orson Welles.
11. Pel·lícules que surtes despullades del mar, com si haguéssim de nou renascut. Són una mena d'estranyes sirenes. Ulisses sabia molt bé eludir la seva cançó.

Hi ha, en definitiva, una pel·lícula per a cadascú de nosaltres. I això és, en el fons, un perill: el perill de no poder mai més regressar a la vida real.

No puc recordar quan vaig entrar per primera vegada en una sala de cinema. Reposaven tal volta *Lawrence d'Àràbia*, o estrenaven, si la memòria no m'engana, *Blade Runner*. El cas és que mai he pogut tornar a sortir-ne.

Prejudicis amb accent

Javier Matesanz

El cine espanyol es troba en auge, ja que dir de moda em sembla un excés optimista. Els prejudicis generalment englobats sota el terme "espanyolada" s'han reduït substancialment en els gustos del públic. I tot això s'ha traduït en un magnífic any de cine nacional, sempre de forma proporcional i en la mesura de les nostres possibilitats. Així ho certifiquen xifres com els nou milions d'espectadors que la indústria cinematogràfica ha comptabilitzat durant el 95, o els 15 mil milions de pessetes previstos per invertir en productes nacionals durant el 96; totes dues sumes molt superiors a capítols equivalents d'anys anteriors.

Malgrat això, aquest fenomen del qual ens congratulam i rebem amb enormes esperances, ha afectat només el cine espanyol, però no pot fer-se extensible a l'hispanà, si com a tal entenem tot aquells realitzat en idioma castellà amb independència del seu accent i que, lògicament, inclouria la pirrica indústria hispano-americana. Una parcel·la del cine (en) espanyol, encara que no sigui nacional, que carrega ara amb

el last dels prejudicis que tant ens ha costat espolsar de l'audiència. "Uf! quin rotllo. Una de sud-americana".

¿No hauria de servir d'exemple el llarg i calamitós procés que ha hagut de patir el cine espanyol fins a demostrar que prejutjar per sistema indueix a error amb massa freqüència? ¿No mereixen, almanco, el benefici del dubte els cineastes hispano-americans? Crec que una indústria que produeix amb comptagotes (la magnífica *La estrategia del caracol* de Sergio Cabrera va ser l'únic film colombià del seu any), s'ha guanyat amb escreix el dret a ser escoltada (vista) sense prejudicis amb títols com *Un lugar en el mundo*, *Cronos*, *El lado oscuro del corazón* o *Como agua para chocolate*. Totes excel·lents pel·lícules que imposen la poètica i el discurs enfront dels efectismes, el documentalisme o la pura comercialitat que caracteritza altres cinematografies. Un estil, una tendència gens menyspreable, que demana pas amb el seu peculiar accent i que ha d'escoltar-se (veure's) per, almanco, menysprear-la amb criteri o, al contrari, admirar-la i aplaudir-la amb objectivitat i sense inconvenients.